

Inschrijvingsformulier

Digitaal opsturen naar info@thuisindestad.be
U krijgt een ontvangstmelding

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier dingt u mee naar de 'Thuis in de Stad'-prijs 2011, U kunt per stad één, twee of drie projecten indienen. Gebruik voor ieder ingediend stadsproject een nieuw formulier.

Aan wie bezorgt u dit formulier?

Verstuur dit formulier voor 10 oktober 2011 om 17.00 uur online naar info@thuisindestad.be

Waar vindt u meer informatie?

U vindt meer informatie op onze website thuisindestad.be.

Gegevens van de stad die het project indient

1 Vul hieronder de naam in van de stad die het project indient.

Brussel – Vlaamse Gemeenschapscommissie

Gegevens van de contactpersoon van het project

2 Vul hieronder de gegevens in van de contactpersoon van het project.

voornaam en achternaam Christine Faure

functie Coördinator

straat en nummer Henegouwenkaai 29

postnummer en gemeente 1080 Sint-Jans-Molenbeek

telefoon 02/203 34 24 - 0494/12 99 78

faxnummer 02/410 09 03

e-mailadres Christine@opvoeden-in-brussel.be

Gegevens van het project

3 Vul hieronder de gegevens in van het project.

naam Baboes

startdatum dag maand jaar

einddatum dag maand jaar

naam van de partners Inloopteam ZitA Dansaert (Kind en Preventie vzw), Centra voor Opvang en Begeleiding vzw, Kinderdagverblijf Elmer vzw, Vlaams Expertisecentrum voor de Begeleiding van het jonge Kind vzw

naam van de coördinator Christine Faure

budget 138.000 euro

4 Geef hieronder een korte beschrijving van het project.

Het project moet al gerealiseerd zijn of moet zo ver gevorderd zijn dat het op zijn waarde en effectiviteit beoordeeld kan worden

Het mag op 10 oktober 2011 niet meer dan twee jaar geleden gerealiseerd zijn.

BABOES is een speel- en ontmoetingsplaats voor jonge kinderen (0-4j) vergezeld van een vertrouwde volwassene. Het is een plek waar ouders en kinderen, onder deskundige begeleiding, enkele uren kunnen doorbrengen. De kinderen ontmoeten er andere kinderen uit de buurt, de opvoedingsverantwoordelijken kunnen er elkaar ontmoeten en van gedachten wisselen over opvoeding en andere onderwerpen. Essentieel is dat ontmoeting tussen kinderen en tussen ouder wordt mogelijk gemaakt. Concreet gaat het dus over initiatieven van opvoedingsondersteuning, waar kinderen in hun ontwikkeling ondersteund worden en waar sociale cohesie wordt bevorderd. (zie verder)

De vzw Opvoeden in Brussel, inrichter van BABOES, opende in mei 2009 een eerste BABOES in hartje Brussel op de Vlaamsesteenweg 161, 1000 Brussel. Op 20 september 11 opende een tweede BABOES haar deuren in de Marollen op een locatie waar ook andere voorzieningen voor kinderen, jongeren en ouders zijn gevestigd (Brede School Nieuwland).

De belangrijkste uitgangspunten van het project zijn:

Een gedeelde verantwoordelijkheid

Baboes gaat uit van een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid tussen de private en de publieke sfeer. Dat betekent dat ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen, maar tegelijk dat de samenleving hier ook een verantwoordelijkheid in heeft, al was het maar om de opvoedingscondities te realiseren die het mogelijk maken dat ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken hun engagement waarmaken. Baboes situeert zich tussen de private en de publieke ruimte in.

Ontmoeting en vrije confrontatie

In Baboes kunnen kinderen andere kinderen ontmoeten, kinderen kunnen er in een andere context dan de thuiscontext met hun ouders omgaan, ouders ontmoeten er andere ouders. Uit onderzoek blijkt dat een meerderheid van ouders op zoek zijn naar plaatsen waar hun kind leeftijdsgenoten kan ontmoeten en zelf ook hun sociale contacten met ouders van leeftijdsgenoten willen uitbreiden. In een dergelijke ontmoetingsplaats wordt er naar gestreefd om de vrije confrontatie vorm te geven. Dat betekent dat mensen geconfronteerd worden met een diversiteit aan relaties en opvattingen over opvoeden. Die confrontatie is *vrij* omdat er geen expertise wordt vooropgesteld over “de goede opvoeding”. Ze is echter niet *vrijblijvend* omdat het verschil hoe dan ook confronterend werkt.

Doelpubliek

Uitgangspunt is dat in een grootstad als Brussel een ontmoetingsplaats een wezenlijke bijdrage kan leveren ten opzichte van bestaande formele en informele kanalen door onder meer het doorbreken van sociaal isolement en het omgaan met diversiteit en zo een bijdrage kan zijn tot de leefbaarheid van de stad. De ontmoetingsplaats is daarom ook expliciet niet doelgroepgericht en niet probleemgericht. Verschillende ontmoetingsplaatsen in Vlaanderen en in vele andere landen bieden – in al hun verscheidenheid – nieuwe antwoorden op de zeer oude menselijke behoefte aan socialisering, aan verbondenheid, zonder dat die noodzakelijk samen hoeft te gaan met langdurige relaties. Dat betekent dat Baboes zich naar alle ouders of opvoedingsverantwoordelijken (grootouders, een nanny, een oudere broer of zus die de opvoedingsverantwoordelijkheid gedeeltelijk opneemt, ...) richt. De ontmoetingsplaats gaat er ook niet van uit dat ze er is voor “ouders met problemen”. Ze gaat er integendeel van uit dat de behoefte aan sociaal contact universeel is en dat in een grootstad als Brussel er plaatsen van gemeenschapsvorming noodzakelijk zijn.

Deze drie hoofdprincipes (gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid; ontmoeten en vrije confrontatie; niet doelgroep- of probleemgericht), zijn in Baboes vertaald naar verschillende, elkaar overlappende *functies*: opvoedingsondersteuning; ontwikkelingsbevordering en gemeenschapsvorming.

Opvoedingsondersteuning

Naar de ouders kan de werking van Baboes beschreven worden als opvoedingsondersteuning, maar dan niet

gedefinieerd als een geheel van mogelijke interventies in het gezinsleven. Zowel internationaal als in Vlaanderen wordt algemeen erkend dat sociale steun één van de belangrijkste vormen van opvoedingsondersteuning is (Buysse, 2008; Hermanns, 2008; Jack, 2000). De ontmoetingsplaatsen kunnen ouders sociale contacten en een uitbreiding van hun informele sociale steun bieden. Dat doen ze doordat ouders er kunnen uitwisselen, maar ook doordat ouders er onwillekeurig en op een vrijblijvende manier geconfronteerd worden met verschillen in opvoedingsstijlen (de *vrije confrontatie*).

Ontwikkelingsbevordering

Naar de kinderen kan de werking beschreven worden als plaatsen waar kinderen in hun ontwikkeling uitgedaagd worden. Ze kunnen er experimenteren met de afstand/nabijheid tegenover de vertrouwde volwassene en met het omgaan met andere kinderen. De ontmoetingsplaats biedt ook een goed uitgeruste ruimte met wellicht andere spelmogelijkheden en contexten dan thuis. Voor anderstalige kinderen biedt ze een Nederlandstalige spelomgeving. Op al deze manieren kan men Baboes beschouwen als een verbreding van het opvoedingsmilieu.

Gemeenschapsvorming

Baboes wil een plaats zijn waar in de grootstad gezamenlijkheid kan ervaren worden over socio-economische en etnisch-culturele grenzen heen. Ervaringen leren dat kinderen een belangrijk sociaal bindmiddel kunnen zijn door de gemeenschappelijkheid van heel wat opvoedingsvragen. Verbondenheid met anderen (en de confrontatie met diversiteit) kan bovendien het zelfbewustzijn bevorderen (wie ben ik in relatie tot de anderen en wat is mijn plaats hier in Brussel?).

5. Beschrijf de rol van de stad in de realisatie van het ingediende project?

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is tegelijk initiatiefnemer en financierder van dit project. Door de financiering van een uitgebreid onderzoek en studiereis voor de opstart, kon het project van start gaan met een duidelijk en gedragen concept. Daarna werden ook de nodige middelen vrijgemaakt om dit concept in praktijk om te zetten. De VGC spoorde de betrokken organisaties ook aan om nauw samen te werken bij de realisatie van dit project.

6. Kruis hieronder de twee hoofdaspecten aan waarop het project betrekking heeft.

de huisvesting in de stad

de stedelijke ruimte

de mobiliteit in de stad

het leefmilieu in de stad

de plaatselijke economie

de sociale cohesie in de stad

de cultuurbeleving in de stad

het democratisch besturen van de stad

andere, namelijk:

Ontmoeting over alle grenzen heen is de sleutel van het concept. De werking heeft zichtbaar effecten op vlak van sociale cohesie en cultuur. Uit een rapport van de universiteit Gent (zie verder) over het eerste werkingsjaar, blijkt dat Baboes er in geslaagd is om een groot aantal opvoedingsverantwoordelijken te bereiken die de Brusselse diversiteit weerspiegelen. Een ontmoetingsplaats spreekt duidelijk een diverse populatie aan, en kan ontmoeting over alle culturele en socio-economische grenzen heen realiseren.

7 Geef kort de karakteristieken weer, indien het project zich uitdrukkelijk richt tot een bepaalde buurt of doelgroep.

Zoals reeds aangegeven is het project niet doelgroepgericht, noch probleemgericht. Het richt zich tot alle gezinnen met jonge kinderen (0-4 jaar) uit de buurt waar Baboes gevestigd is en streeft ernaar om een vertegenwoordiging van gezinnen uit die buurt te bereiken.

8 Wat zijn de beoogde effecten van het project?

Zie punt 4. Baboes baseert zich op buitenlandse ervaringen en ervaringen in andere vormen van dienstverlening om vast te stellen dat kinderen een brug kunnen vormen voor contacten over culturele en andere grenzen heen. Daarom streeft Baboes er naar om een representatieve sociale mix te bekomen, wat inhoudt dat de diversiteit (socio-economisch, cultureel, naar gender) van de omgeving weerspiegeld is in het gebruik.

Baboes kadert ook binnen het bredere verhaal van de opvoedingsondersteuning. Ontmoeting en sociale steun zijn binnen dit beleidskader belangrijke pijlers. Via de methode van de vrije confrontatie wordt de reflectie van ouders over hun eigen opvoedingsstijl gevoed. Ook in Vlaanderen (Kind en Gezin) neemt het belang van opvoedingsondersteunende initiatieven toe.

9 In welke mate zijn de beoogde effecten van het project gerealiseerd?

Baboes is reeds meer dan twee jaar opgestart en heeft een sterke werking uitgebouwd in de Dansaertwijk. In 2010 werd het project geëvalueerd door de Vakgroep Sociale Agogiek van de UGent (zie bijlage).

Uit de werking en evaluatie van het project blijkt dat informeel sociaal contact inderdaad een behoefte is die gedeeld wordt door heel wat ouders uit de meest uiteenlopende groepen van de Brusselse bevolking. Verschillende bezoekers getuigen ook over het feit dat ze in Baboes contacten opbouwden met andere ouders en dat ze, sinds de bezoeken aan Baboes, veranderingen opmerken in de ontwikkeling van hun kind. Voor meer informatie: zie evaluatieverslag.

10 Op welke manier werden diverse beleidsdomeinen in het project geïntegreerd?

Het project is opgestart vanuit het beleidsdomein Gezin (van de algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin van de VGC), maar heeft onmiskenbare linken met andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs en Welzijn. Baboes werkt samen met de naburige school (Maria boodschap), met de aanwezige crèche, en heeft fors geïnvesteerd in de bekendmaking bij allerhande mogelijke doorverwijzers.

11 In welke mate is het project innovierend en draagt het bij tot stedelijkheid?

Verbinding staat centraal in het concept van de ontmoetingsplaats. Dit klinkt evident, maar is het minder. In onze huidige, verstedelijkte maatschappij zijn er weinig plaatsen waar kinderen samen met hun ouders andere kinderen samen met hun ouders complexloos kunnen ontmoeten. Ontmoeten als ont-moeten: niets moet, alles kan. Voor de ouders draagt het bij tot de opvoedingsstijl, voor de kinderen werkt het ontwikkelingsbevorderend. Bovendien werkt het project in een grootstad zoals Brussel gemeenschapsvormend over socio-economische en etnisch-culturele grenzen heen. De veelkleurige wijk (Dansaertwijk, op de grens met Sint-Jans-Molenbeek) ontmoet zichzelf tussen de muren van ontmoetingsplaats Baboes.

Vanuit de ontmoeting in de (semi)-publieke ruimte draagt het project bij tot de stedelijke ruimte. Stad maken door mensen van alle slag bijeen te brengen rond iets wat hen bindt: de opvoeding van hun kind. De toekomst van de stad.

12 Beschrijf waarom en op welke wijze dit project inspirerend kan zijn voor andere projecten?

Het project wordt impulsmatig door de VGC (Stedenfonds) gesubsidieerd. Het is de nadrukkelijke bedoeling van het beleid om dit te continueren en zelfs uit te breiden met bijkomende Brusselse ontmoetingsplaatsen.

Baboes kan andere projecten inspireren in het faciliteren van ontmoeting en verbinding over culturele en andere grenzen heen. Ook op het vlak van gemeenschapsvorming in een grootstad kan dit project een bron van inspiratie zijn.

13 Op welke wijze werd de bevolking betrokken bij de voorbereiding en de realisatie van het project?

De ontmoetingsplaats is expliciet niet doelgroepgericht en niet probleemgericht. Baboes is er niet voor specifieke doelgroepen of probleemsituaties, maar gaat ervan uit dat de behoefte aan sociaal contact universeel is en er in de grootstad Brussel plaatsen van gemeenschapsvorming noodzakelijk zijn. Baboes richt zich daarom nadrukkelijk naar de wijk, en streeft ernaar om in haar gebruikers een representatieve mix te bekomen, die de diversiteit van de omgeving weerspiegelt in het gebruik (uit de rapporten van het eerste werkingsjaar blijkt dat dit aardig lukt). De ontmoetingsplaats is zeer laagdrempelig (kosteloos) en stelt de speelruimte open voor iedere opvoedingsverantwoordelijke met kleine kinderen uit de wijk. De begeleiders van Baboes zorgen ervoor dat er op een spontane manier ontmoeting en contact ontstaat tussen de aanwezigen, door iedereen hartelijk te verwelkomen en in te spelen op situaties, zonder te oordelen.

De begeleiders hebben de rol van gastheer of gastvrouw, verbinder, maar leggen zeer nadrukkelijk het initiatief bij de ouders of de andere opvoedingsverantwoordelijke. Er worden geen activiteiten noch vormingen aangeboden, de begeleiding bestaat uit aanwezig en beschikbaar zijn. Dit impliceert dat het project de facto stoelt op de inbreng van kinderen en ouders, en dus bijzonder participatief is in zijn werkslag.

14 Wie waren de betrokken partners en wat was hun rol en aandeel in het project?

Geef aan of het om een horizontaal (publiek – publiek; publiek – privé) of verticaal (federale, regionale, lokale overheden) partnerschap gaat.

Ontmoeting en netwerking stimuleren tussen ouders en opvoedingsverantwoordelijken is de uitdrukkelijke bedoeling. Baboes draagt daardoor bij tot de gemeenschapsvorming in de wijk. Daarnaast maakt Baboes ook structureel deel uit van netwerken van organisaties (zoals de scholen en de kinderopvang uit de buurt, maar ook academische onderzoeksinstanties zoals het VBJK).

Het project werd grondig voorbereid door het VCOK die het concept en de basisopleiding van de begeleiders heeft uitgewerkt. Anderzijds is de organisatie zelf gesteund op een lokaal samenwerkingsverband van organisaties uit de sector kinderopvang en opvoedingsondersteuning. Deze organisaties bewaken mee de inhoudelijke werking en zorgen ook voor toeleiding van gezinnen.

15 Hoe werd het project bekendgemaakt?

Zoals reeds aangegeven onder 14 speelt de gerichte samenwerking met andere organisaties hierin een belangrijke rol.

Met het oog op het informeren van de ruime doelgroep hebben we afspraken gemaakt met de kinderopvang en het onderwijs. Anderzijds doen we extra inspanningen voor het bereiken van gezinnen uit kwetsbare doelgroepen. Organisaties die in contact staan met kwetsbare gezinnen (inloopteams, thuisbegeleiding, organisaties die werken met etnisch-culturele minderheden, zelforganisaties, pleegzorg enz.), kunnen voor een eerste kennismaking steeds langskomen met gezinnen buiten de openingsuren.

Andere bekendmakingskanalen zijn: website, verspreiding van affiches en flyers via gemeenschapscentra, bib, Kind en Gezin, medische en paramedische voorzieningen.

Voor meer concrete informatie: zie werkingsverslag 2010.

16 Vermeld hieronder eventuele andere elementen die uw kandidatuur kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld een onafhankelijke evaluatie van het project.

In 2010 gebeurde een onafhankelijke evaluatie door de Vakgroep Sociale Agogiek van de Universiteit Gent. Het verslag van deze evaluatie is beschikbaar als bijlage.

17 Omschrijf hieronder waarvoor u de geldprijs eventueel zult gebruiken.

De middelen zouden kunnen gebruikt worden voor de inrichting van bijkomende ontmoetingsplaatsen en/of voor het financieren van buurtgerichte activiteiten. In overleg met de partnerorganisaties zou bekeken worden wat op dat moment het meest prioritair is.
